การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

The Study of Students' Opinions Toward Teaching and Learning Process in Sripatum University, Khon Kaen Province

เดือนฉาย ซ่อนกลาง*

สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น 40000

E-mail: duenchai.so@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ ได้จำนวน 118 คน และเลือกตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ซึ่งได้จากข้อคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชาและด้านการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก ขณะที่ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง สำหรับข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น พบว่า การจัดการเรียนการสอนมีเนื้อหามากเกินไปทำให้ต้องเร่งเรียนเพื่อให้ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งนักศึกษาไม่สามารถทำความเข้าใจได้ทั้งหมด ควรมีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบมากขึ้น อีกทั้งยังมีเอกสารการเรียนจำนวนมาก ผู้สอนควรจัดทำเป็นหนังสือมากกว่าเพื่อให้นักศึกษานำมาถ่ายเอกสารแล้วนำมาเรียน นักศึกษาเสนอแนะอยากให้มีรายวิชาโทเป็นภาษาที่ 3 เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอน

Abstract

This study aimed to investigate the levels of students' opinions toward the teaching and learning process at Sripatum University, in Khon Kaen province. The sample for this investigation consisted of 118 students who were studying in the first academic year in 2013, and they were selected through a simple random sampling. And siged by the formula of Taro Yamane. Further, the research instrument was an open-ended interview, The data were analyzed by using content analysis, frequency, percentage, means, and standard deviation.

The results of the research showed that the holistic view of the students' opinions toward the teaching and learning process at this university is at a moderate level. As for the individual dimension analysis, the content and learning and teaching process were at a high level, in contrast with the measurement and evaluation dimension, which was at a middle level. Regarding the feedback on the teaching and learning management at the university, the students found that there were too many contents for the schedule. Due to the limited time and the extent of the contents the students feel

overwhelmed and cannot understand all the concepts taught. It is suggested that the learning process should be more systematic. Furthermore, students suggested that all the documents should be compiled into a book, rather than having them photocopie and given out to the class. Finally, learinig other minor subjects such as Korean, Japanese, or French should be encourage in order to enhance students' potential.

Keywords: Opinion, Students, Teaching and Learning Process

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทุกระดับการศึกษาเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบทของการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ทำให้ประเทศไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศบนเวทีโลก เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขัน ยืนหยัดได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีในสังคมโลก โดยตระหนักถึงความจำเป็นในเรื่องของการศึกษาแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ถือเป็นการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง โดยยึดหลักผู้เรียนทุกคนที่มีความรู้ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และทั้งนี้กิจกรรมที่นำมาใช้ต้องสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

การจัดการศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนามนุษย์และในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จะมุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยอาศัยการจัดกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม ตลอดจนมีการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและเป็นผู้ใฝ่รู้ โดยศึกษาแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง จากนโยบายด้านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระยะที่ผ่านมา กำหนดให้มีการเพิ่มพูนและพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและความต้องการด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด สำหรับสถาบันการศึกษาจะมุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน โดยจัดให้มีความหลากหลายในด้านเทคนิควิธีการสอนและการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพอันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่งคงต่อไป จากกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน อาจมีผลต่อกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับนักศึกษาโดยตรง ซึ่งนักศึกษาจะมีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น ปีการศึกษา 2556 จำนวน 168 คน ผู้วิจัยกำหนดนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 118 คน หลังจากนั้นเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากจากบัญชีรายชื่อของนักศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพัฒนามาจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน 1. คำถามทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษา (Check List) 2. ความคิดเห็นของนักศึกษา (Rating Scale) และ 3. ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน 2556 โดยการแจกแบบสอบถามให้กับตัวอย่างและระบุวันเวลาที่จะขอรับแบบสอบถามคืน ภายหลังได้รับแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยจะทำการตรวจความครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ Try-out กับนักศึกษา จำนวน 118 คน

2. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค Item-total Correlation.

การวิเคราะห์และการนำข้อมูล

ตอนที่ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงบรรยายโดย การหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมขอนแก่น โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ภายหลังผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ครบถ้วนของข้อมูล (Editing Data) จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตลอดจนการวิเคราะห์สรุปจากข้อคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัยและอภิปลายผล

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

1.ด้านเนื้อหาวิชา - เนื้อหาที่อาจารย์สอนตรงกับหลักสูตรที่กำหนดไว้ - จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน - เนื้อหามีประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - เนื้อหาที่สอนนักศึกษาถูกต้อง ทันสมัย - เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.ด้านการจัดการเรียนการสอน - แนะนำแนวทางการเรียนให้นักศึกษาทราบ - อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาด้วยกัน - อาจารย์มีความพยายามในการอธิบายเนื้อหาให้นักศึกษาเข้าใจ - อาจารย์ชี้แจงแนวการสอนให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน - อาจารย์มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความจริงใจเอาใจใส่ต่อการสอน - อาจารย์มีเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานและสนใจการเรียน - อาจารย์ให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล - อาจารย์ใช้วิธีวัดและประเมินผลได้ครบคลุมจุดประสงค์ที่ศึกษา - อาจารย์มีการแจ้งเกณฑ์การสอบผ่านและเครื่องมือประเมินผลการเรียนให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า - อาจารย์จัดให้มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน - อาจารย์ใช้วิธีวัดและประเมินผลได้ครบคลุมจุดประสงค์ที่ศึกษา - อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนเอง - การตัดสินผลการสอนของอาจารย์มีความยุติธรรม	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผลกระทบทางตรงที่มีผลต่อนักศึกษา คือ อาจารย์มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความจริงใจ เอาใจใส่ต่อการสอน รวมไปถึงการใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานและสนใจเรียนมากขึ้น ส่วนผลกระทบทางอ้อมที่มีต่อนักศึกษา คือ เวลาในการจัดการเรียนการสอน บางรายวิชาเนื้อหามากเกินไปทำให้นักศึกษารับไม่ไหว และผู้สอนควรเน้นเนื้อหารายวิชาที่สามารถปฏิบัติได้ใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปผลการวิจัย

สำหรับผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา และด้านการจัดการเรียนการสอน มีระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับมาก ขณะที่ด้านการวัดผลและประเมินผล มีระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับปานกลาง สำหรับรายละเอียดรายข้อ ปรากฏดังนี้

1) ด้านเนื้อหาวิชา

พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เนื้อหาที่อาจารย์สอนตรงกับหลักสูตรที่กำหนดไว้ รองลงมาจุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ถัดมาเนื้อหามีประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ถัดลงมาเนื้อหาที่สอนนักศึกษาถูกต้อง ทันสมัย และเนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน

พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แนะนำแนวทางการเรียนให้นักศึกษาทราบ รองลงมา อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาด้วยกัน ถัดมา อาจารย์มีความพยายามในการอธิบายเนื้อหาให้นักศึกษาเข้าใจ ถัดลงมา อาจารย์ชี้แจงแนวการสอนให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจนถัดลงมา อาจารย์มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความจริงใจ เอาใจใส่ต่อการสอน ถัดลงมา อาจารย์มีเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานและสนใจการเรียน และอาจารย์ให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึง

3) ด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุมขอนแก่นในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อาจารย์ใช้วิธีวัดและประเมินผลได้ครบคลุมจุดประสงค์ที่ศึกษา รองลงมา อาจารย์มีการแจ้งเกณฑ์การสอบผ่านและเครื่องมือประเมินผลการเรียนให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า ถัดมา อาจารย์จัดให้มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน ถัดมา อาจารย์ใช้วิธีวัดและประเมินผลได้ครบคลุมจุดประสงค์ที่ศึกษา ถัดลงมา อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนเอง และการตัดสินผลการสอนของอาจารย์มีความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษา ฝ่ายวิชาการควรที่จะมีการส่งเสริมหรือพัฒนาในประเด็นด้านการวัดผลและประเมินผลของอาจารย์ทุกท่าน โดยอาจให้อาจารย์ใช้เกณฑ์การประเมินที่เป็นมาตรฐานสากล หรือใช้ให้เป็นไปในลักษณะเดียวกัน หรืออาจนำเกณฑ์การประเมินแบบสากลมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่นให้มากขึ้น

2. จากผลการศึกษาที่นักศึกษารายงานว่า การเรียนการสอนมีเนื้อหาที่มากเกินไป มีเอกสารการเรียนที่มาก อาจารย์ผู้สอนควรที่จะมีการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม และควรทำแผนการเรียนการสอนที่ดียิ่งขึ้น และควรทำวิจัยเรื่องบุคลิกภาพของอาจารย์และความสัมพันธ์กับนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานและบุคคลหลายๆ ท่านด้วยกัน โดยเฉพาะศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน และสถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติศรีปทุม มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เอกสารอ้างอิง

กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม. **ภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ปีที่ 2542. หน้าที่ 25

ระวิวรรณ ศรีคร้ามครัน. **เทคนิคการสอน.** ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ปีที่2543. หน้าที่ 1–27

ชุติรัตน์ เจริญสุข. **ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ปีที่ 2545 หน้าที่ 25–26

เยาวดี วิบูลย์ศรี. **การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์: Measurement and Achievement Test Construction.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีที่ 2545 หน้าที่ 9